

HAKİKATİN ÖNEMSİZLEŞMESİ BAĞLAMINDA POPÜLİZM KAVRAMI VE AKP'NİN POPÜLİST SÖYLEMLERİ

THE CONCEPT OF POPULISM IN THE CONTEXT OF TRUTH TO BE DELIVERED AND THE POPULIST DISCUSSIONS OF AKP

Nabi DALKILIÇ

**Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Görsel İletişim Tasarımı ve Reklamcılık Anabilim Dalı,
Kocaeli, Türkiye**

*e-mail: nabidalkilic@gmail.com

ÖZET

Oxford Dictionaries 2016 yılında “post-truth” sözcüğünü yılın kelimesi olarak seçti. Bunun en temel sebebi bu kelimenin daha önce hiç konuşulmadığı kadar kullanılmasıydı. Türkçe 'ye “hakikatin önemsizleşmesi” olarak çevrilebilecek bu kelime, kitlelerin seçim yaparken nesnel gerçekler yerine kendilerine daha yakın ve duygusal bulduğu görüşleri daha çok sahiplenmesini tanımlar. Ralph Keyes bu kavramı 2004 yılında yalan söylemenin normalleşmesiyle benzerlik kurarak açıklamıştır ve içinde bulunduğumuz dönemi “hakikatin önemsizleşmesi çağı” olarak tanımlamıştır. Brexit ve 2016 ABD başkanlık seçimleri süreciyle beraber bu kelime dolaşıma girmiştir. Donald Trump gibi halka alenen yalan söyleyen biri bile 2016 ABD Başkanlık seçimi gibi bir sürecin ardından seçilmiştir. Kitlelerin kendilerine yalan söyleyen bu liderleri desteklemesinin ardında yatan sebepler merak konusudur. Hakikatin önemsizleşmesi fenomenini anlamak için Popülizm kavramını da iyi bir şekilde kavramak gerekir. Tarihte daha önceleri de yalan söyleyen ve kitleleri kandıran liderler olmuştur elbette... Hitler ve Mussolini gibi örneklerden yola çıkarak bunun ilk defa olmadığını düşünebiliriz. Ancak bu çok özel bir durumdur. Kurumlara olan inançların zayıflaması, küreselleşme ve yeni medyanın alternatif fikirleri daha çok öne çıkararak fikirler artık manşetlere taşınabilir hale gelmiştir. Daha önceleri medyada söz bile bulmayacak fikirler artık manşetlere taşınabilir hale gelmiştir. Biz bu araştırmada hakikatin önemsizleşmesi siyasetinin popülizm ile olan ilişkisini inceleyeceğiz. Bir yerel örnek olarak da Adalet ve Kalkınma partisinin popülist söylemlerini inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Hakikatin önemsizleşmesi, hakikatin önemsizleşmesi siyaseti, popülizm

JEL KODU: Q39

ABSTRACT

Oxford Dictionaries chose the word ‘post-truth’ as the word of the year in 2016. The main reason for this was that this word was used in a way that it had never been spoken before. This word, which can be translated into Turkish as ‘the trivialization of the truth’, defines to adopt the views that they find closer and emotional to themselves rather than the objective facts when masses make choices. Ralph Keyes explained this concept in 2004 by drawing analogy with the normalization of lying and defined the period that we live in as ‘the age of the trivialization of truth’. With the Brexit and the 2016 US presidential election process, this word came into circulation. Even someone like Donald Trump who lied to the public openly was elected after a process such as the 2016 US Presidential election. The reasons behind why the masses support these leaders who lie to them are an issue of concern. To understand the phenomenon of the trivialization of truth, it is necessary to comprehend the concept of Populism well. For sure, there have been leaders who have lied and deceived the masses before in history... Based on examples such as Hitler and Mussolini, we can think that this is not the first time. However, this is a very special case. The meaning of the concept of truth has been questioned due to the weakening of belief in institutions, globalization and the structure of new media that emphasize on alternative ideas more. Ideas that would not even be mentioned previously in the media have now become headlines. In this study, we will analyze the relationship between the politics of trivialization of truth and populism. As a local example, we will evaluate the populist discourses of the Justice and Development party.

Key Words: Post-truth, post-truth era, post-truth politics, populism

JEL CODE: Q39

GİRİŞ

Post-truth, nesnel olan bir hakikat karşısında halk kitlelerinin kişisel duyguların ve çıkarlarının ağırlık kazanması ile nesnel hakikatlerin önemsizleştirilmesi ve bu sayede kamuoyunu etkilemesi olarak tanımlanır. “Nesnel olguların, kamuoyu oluşturmada, duygulardan ve kişisel inançlardan daha az etkili olması durumudur” (Oxford Dictionaries, 2016). 2016 yılında ABD başkanlık seçimi ve İngiltere’nin Avrupa Birliği’nden ayrılık süreciyle birlikte medyada yoğun olarak kullanılan bu kavram, Oxford Ansiklopedisi tarafından yılın sözü seçilmiştir (Oxford Dictionaries, 2016).

Post-Truth Kelimesi ilk kez 1992 yılında Steve Tesich tarafından kullanılmıştır. Bu kelime 1992 yılında Nation dergisinde yayımlanan “government of lies” makalesinde geçer (Tesich 1992). Tesich İnsanların nesnel hakikatler yerine kendilerine anlatılan hikayeleri gerçekmiş gibi kabul ettiğini söyler. Bunu da dönemin ABD başkanı olan Bush’un söylemleri ile açıklar. ABD hükümeti alenen yalan olduğu bilinen bilgi yığınlarını halkın üzerine boca etmiştir. Sonucunda ise herhangi bir tepki almamıştır. Post-Truth kelimesinin günümüzdeki anlamıyla kullanılması ise Ralph Keyes’in 2004 yılında yazdığı The Post-Truth Era adlı kitabı sayesinde olmuştur. Siyasetçilerin yalanlarına alışkın kitleler, artık siyasetçiler tarafından yalan söylenmesini umursamamaktadır (Keyes, 2017).

Hakikatin önemsizleşmesi, gerçek ile ona ilişkin yargılar arasındaki uygunluğun ortadan kalkmasının umursanmamasıdır (Alpay, 2017). Alpay’ın bu vurgusu şu açıdan önemlidir; gerçeğin artık bir anlamı kalmamıştır. Hakiki olan kimsenin umurunda değildir. Yalanlar söylemek ve bu yalanlara inanmak ilk defa bugün olan bir şey değildir. Siyasetçiler her zaman yalan söylerlerdi ve çoğunlukla da bedel ödemezlerdi. Brexit süreci gibi, 2016 ABD seçimlerinde Trump’ın seçilmesi gibi olayların sebebi hakikatin önemsizleşmesi değildir. Hakikat önemsizleştiği için bu olaylar olabiliyordur. Yani bu olaylar sebep değil, sonuçtur (McGann, 2016).

Hakikatin önemsizleşmesi artık hayatın her alanında görülebilmektedir. Bunu ortaya çıkaran sebepler; neo-liberal dünya düzeni, bilişsel uyumsuzluklar, post modernizm, yeni medya düzeni gibi kavramlardır. Hakikatin önemsizleşmesi siyasetinin temelinde ise popülizm gibi bir kavram yatar. Hakikatin önemsizleşmesi kavramının belki de en büyük dayanak noktalarından biri olan popülizmi anlamadan bu kavramın ne olduğunu açıklamak zordur. Tuukka Ylä-Anttila’nın makalesine göre popülizmin tekrar güçlenmesinde “alternatif medya”nın etkisi büyüktür(Ylä-Anttila, 2018)

Bu araştırmanın amacı 2016 yılında artarak kullanıma giren hakikatin önemsizleşmesi fenomeninin kendisi ve onun popülizm ile olan ilişkisinin ortaya çıkarılmasıdır. Hakikatin önemsizleşmesi siyaseti bağlamında popülizmi inceleyeceğiz. Popülizmin kökenlerini bakacağız. Popülizmin neden yükseldiğini ve nasıl bir kitleden güç alarak hareket ettiğini araştıracağız. Son olarak da tüm bu sürecin sonunda elimizdeki veriler üzerinden Adalet ve Kalkınma Partisinin siyasi söylemlerini kontrol ederek AKP’nin popülist bir hareket olduğu düşüncesini inceleyeceğiz.

Popülizm

Demokrasi belki de günümüzün en “pürüpa” tanımıdır. Fransız Devrimi sonrasında yaygınlaşan ulus olma idealiyle beraber toplumların gözündeki en üst noktadadır. Demokrasi o kadar ideal bir tanımdır ki, diktatörlükle yönetilen ülkeler dahi kendilerini demokratik olmakla tanımlamaktadır. Demokrasiyle zerre alakası olmayan birtakım ülkeler bile ülke

isimlerinin öncülü olarak demokratik kelimesini kullanmaktan çekinmemektedir. Bir şeye ideal anlamı katmak istiyorsanız öncesine demokratik olduğu vurgusunu yapmanız yeter(Soest ve Grauvogel, 2015)

Bugün demokrasiyle zerre alakası olmayan, monarşiyle yönetilen, petrol zengini bazı ülkeler bile demokratik bir ülke olarak anılmak için çeşitli reklam ve halkla ilişkiler faaliyetlerine milyonlarca dolar ödüyorlar. Örneğin Kaşıkçı cinayetiyle gündeme gelen Suudi Arabistan yönetimi, kendi şirketleri ve kurumlarıyla batılı lobicilerle ve organizasyonlarla iş yapıp kendilerini daha düzgün göstermenin peşinde koşuyor (Foreignpolicy, 2021)

Peki ya nedir bu popülizm? Demokrasi için neden tehlike arz ediyor? Demokrasiyi toptan kaldırmak isteyen radikal bir fikir akımından mı bahsediyoruz? Müller kitabında bu konuyu şöyle açıklıyor; “Tehlike, demokrasinin yüksek ideallerini gerçekleştirmeyi vadeden (“Yönetimi halka bırakın!”) bir yozlaşmış demokrasi biçimi olarak popülizm. Başka bir deyişle tehlike, demokratik dünyanın içinden, demokratik değerlerin dilini konuşan siyasetçilerden geliyor” (Müller, 2017).

Bu sözü şöyle okumak da mümkündür; dijital teknolojiler sayesinde nasıl gerçek ile sahte arasındaki fark belirsizleşmeye başlıyorsa, gerçek demokrasilerin yerlerine de sahte demokrasiler geçiyor. Demokrasiyle zerre alakası olmayan bu kopyaları ise Baudrillard’ın “simülakr” a benzetebiliriz. Baudrillard’a göre simülakr “bir gerçeklik olarak algılanmak isteyen görünüm”dür (Baudrillard, 2018).

Popülistlerin bir başka motivasyonu da kendilerini gerçek halk olarak görmeleridir. Çoğunlukla seçkinlerle kavga ederler ve her nedense hep haklıdırlar. Gücünü hakikatlerden değil, kalabalıklardan alır.

“Bir siyasal aktör ya da hareketin popülist olması için, halkın bir bölümünün Halk olduğunu iddia etmesi; sadece kendisinin bu gerçek ve doğru halkı temsil ettiğini ileri sürmesi gerekir”(Müller, 2017). Popülizm kitlelerin hayal ettiğinin aksine kapsayıcı değil dışlayıcıdır. Kendi grubunu en üstün, en akil olarak görür. Kendilerinden olmayanları ise iç mihrak, dış mihrak, faiz lobisi vb saçma ithamlarla tanımlar.

Peki ya popülistler gücü ele geçirdiklerinde ne olur? Çoğu zaman otoriterleşirler ve her başarısız oldukları konuyu yozlaşmış elitlere ya da müesses nizam gibi yapılara bağlarlar (Müller, 2017)

Popülizm temelde duygulara hitap eder. Hakiki olma iddiasında olsa da hakikatle uzaktan yakından alakası bulunmaz. Rasyonel hiçbir süreçten geçmez. Post-Truth adı verilen ve Hakikatin önemsizleşmesi olarak çevrilebilecek kavramla iç içe hareket eder.

Yeni medyada üretilen mesajların sürekli onay ve pekiştirme ihtiyacı nedeniyle politikacılar da kendi popülist fikirlerini halka daha kolay kabul ettirebilmek için adeta birer modern çağ peygamberi gibi, gurusu gibi, hatta adeta birer talk-show sunucusu rolüne bürünmüştür. Neredeyse her konuda fikir belirtirler ve bu fikirleri olabilecek en yüksek etkileşime uygun hale getirecek şekilde paylaşırlar. Trump örneğini vermek gerekirse kendisinin tam bir şovmen olduğunu söylemek gerekiyor. Adeta bir Elvis Presley gibi hareket ediyor. Trump ülkedeki belki de en seçkin birkaç bin kişiden biriyken bile kendini öyle bir sınıfa konumlıyor ki, halkın takdirini kazanıyor. Konuşmayı seven ve ikna edici bir figür yeterince destek bulduğunda kitleleri yönlendirmede başarılı olabilir. Burada Trump’ın tam bir popülist olmasının da etkisi vardır. Yıllarca “elitler tarafından kandırılan” mazlum milyonlar ancak

Trump gibi kendilerini anlayan biri tarafından kurtuluşa erişebilirdi. Trump'ın hikayesi temelde işini kaybetmiş ya da geçim zorluğu yaşayan, toplumun kültürel ve ahlaki değerlerini terk ettiğini düşünen kitleye hitap ediyor (Seargeant, 2020)

Türkiye aslında popülizm konusunda öncü ülkelerden biridir, Türkiye'nin yaklaşık 20 yıllık süreçte gördüğü popülizmi çok az ülke görmüştür. Bu Türkiye gibi henüz modernleşme sürecini tamamlayamamış, tam anlamıyla şehirleşmemiş bir ülke için pek şaşırtıcı olmasa da ABD gibi, Fransa gibi, İngiltere gibi, Almanya gibi modern çağın fikirlerinin üretildiği ve yayıldığı ülkelerin bu tuzağa düşmeye başlaması çok şaşırtıcıdır. Sonuçta Türkiye'nin medya serüveni bile çok yenidir, medyada doğru düzgün regülasyon yoktur. Ancak BBC gibi dünya televizyon tarihine damga vurmuş bir kuruma sahip olan İngiltere'nin Brexit sürecinde yaşadıkları oldukça gariptir. Çok değil birkaç sene önce İngiltere'nin belli başlı şehirlerinin billboardlarında “AB Türkler tarafından istila edilecek” diyerek (Boffey & Helm, 2016) Brexit propagandası yapıldı. Daha da saçması insanlar belli ki bu söylemleri yedi ve Brexit yönünde onay verdiler. Ancak İngiltere gibi gerçekten “akıl” ile yönetilen bir ülkenin kurumları bu sonuca diretti. Parlamento yeterli sonuç sağlanamadı, BBC gibi kurumlar bu kararın çok yanlış sonuçları olacağına dair programlar yaptı. Birkaç yıllık sürüncemeli sürecin ardından gelen ikinci seçimlerde Brexit destekçisi olan muhafazakâr parti ezici bir zaferle halktan tekrar onay aldı ve Brexit sürecini başlatabilecek parlamento gücüne kavuştu. Buradan şu fikri çıkarmak mümkündür ki, seçmen kitleleri demografik olarak farklılara sahip olsa bile post-truth denilen kavramdan aynı oranda etkileniyorlar. Yani benzer taktiklerle diğer bölgelerde de destek bulmak mümkündür. Örneğin tam bir küresel mülteci problemi yaşadığımız şu günlerde artan mülteci düşmanlığını kullanarak “onlar ve biz” siyaseti üzerinden güç devşirebilirsiniz. Bu formül Avrupa'nın birçok ülkesinde etkili olabilir (Fumarola, 2020).

Mağdur Siyaseti

Popülistler elitler tarafından mağdur edilmiş “gerçek halkı” koruyabilmek için oy isterler. Seçildikten sonra da bu mağdur edebiyatına devam ederler(Müller, 2017, s.60) Azınlık olduğuna inanan ama her nedense seçimde çoğunluk olan bu kitleler gücü ele geçirse yine mağdur siyaseti güderler. Recep Tayyip Erdoğan örneğinden yola çıkalım, kendisi kemalist vesayet tarafından istenmeyen hatta istenmediği için hapse atılan, diğer siyasetçilerin aksine Kasımpaşa gibi bir semtte büyümüş halk çocuğuydu. Müesses nizam onu ve onun gibileri istemiyordu. O ise kendi gibi dışlanmış kenar mahalle insanların arkasında toplayarak iktidara yürüdü. Bu anlatı Erdoğan gücü ele geçirdikten sonra bile sürmeye devam etti. İktidarının her döneminde haksızlığa uğrayan, mağdur edilen kendisiydi. Örneğin ekonomik sorunların sebebi faiz lobisi oluyordu. Ülkenin sınırlarında olan problemler ise dış güçlerin ülkemizi kıskanmasından kaynaklanıyordu. Eğer parti içinde kötü bir şey olursa da Erdoğan'ın bu olaydan asla haberi olmuyordu.

Kutuplaşma Sorunu

Bana karşı sen, ona karşı bu siyaseti bir noktada patlayacaktı ve doğal olarak da patladı. Popülist siyaset dediğimiz kavramın bir sonucu da toplumsal sağduyunun yok olmasıdır. Popülistler dışlayıcı bir siyaset güttüğü için tüm bu bildiğimiz siyasi süreci adeta bir savaş gibi yorumlar ve karşı tarafa saldırır. Önemli olan iktidarı almaktır. Sanıldığının aksine çoğulcu değil, çoğunlukçudur. Kapsayıcı bir siyaset gütmeyiz. Popülist anlatı adeta bir kahramanın yolculuğu hikayesi gibi kurgulanmıştır (Campbell, 2019). Kendilerini iyi olarak gören popülistler tüm bu süreç boyunca adeta birer kahraman gibi kötülere karşı savaşır.

Kötüler ise onların yoluna çıkabilecek herkeştir. Burada şöyle bir ek yapmak da doğrudur; popülistler ben yerine bizi daha çok kullanır. Kahramanın sonsuz yolculuğu hikayesindeki kahraman, kitleler olmuştur.

Müller'e göre iktidarı ele geçiren popülistler, ahlaken kendilerini her şeyi yapmaya muktedir olarak gördükleri için üç temel yolu takip ederler: 1) devletin ele geçirilmesi, 2) ayrıcalıklı hukuk, 3) sivil toplumun sistematik olarak bastırılması (Müller, 2017)

Devletin İşgal Edilmesi

Popülistler devleti sömürgeleştirmeye ya da işgal etmeye çalışırlar. Örneğin Polonya ve Macaristan gibi ülkelerde bu yaşanmıştır. Viktor Orban seçildikten hemen sonra devlet memurları kanunundan bir değişiklik yaparak ülkesinin bürokratlarını kendi partisinden insanlarla değiştirmek istemiştir (Müller 2017). Örneğin Polonya'da iktidara gelen Jaroslaw Kaczynski de mahkemelerin prosedürlerinden değişikliğe gitmiş ve yeni hakimler atamıştır (Alpay, 2017). İktidarı ele geçiren partilerin kendi çıkarlarını korumak istemesi daha "doğal" bir şey olmamakla birlikte popülistlerin temel farkı tüm bu yaptıkları şeyleri kendince rasyonalize etmeleridir. Örneğin devleti yöneten kötü seçkinler halk için kötü şeyler yapmışlardır ve cezalandırılmaları gerekir. Popülizm dediğimiz şeyin apaçık bir şekilde ve herkese söylenerek uygulanma sebebi de budur. Yıllardır devleti sömüren kötü kişilerden kurtulmak isteyen kitleler, kendileri gibi bir liderin arkasında birleşmiş ve onun da yöntemleri sayesinde devleti bu kötü insanlardan temizlemişlerdir.

Ayrıcalıklı Hukuk

Devletlerin adeta bir parti devleti haline gelmesi ise korkunç sonuçlara yol açabilir. İnsanı insandan koruyan belki de yegâne kurum olan devletin belli bir partinin ve onu yöneten kişilerin eline geçmesinin korkunç sonuçları olabilir. Devlet ile hükümet arasında fark kalmazsa, popülistlerin dışlayıcı siyasetinden halkı koruyabilecek hiçbir kurum kalmaz. Bu anlattığımız hikâyede de tahmin ettiğiniz şey oldu ve popülistler iktidarı ele geçirdikten hemen sonra kendilerine karşı çıkabilecek herkesi bir şekilde tasfiye etti. Türkiye ve AKP örneği de buna en uygun örneklerden biridir. Yıllarca beyaz Türkler tarafından mağdur edilmiş masum insanlarımız gücü ele geçirdikten hemen sonra monşer adını verdikleri elit bürokratları tasfiye etti (Deutsche Welle Türkçe, 2021).

Popülistler gücü ele geçirdikten sonra devletin kaynaklarını kendilerine oy veren kitlelere dağıtırlar (Müller, 2017). Her parti kendine oy veren seçmenini desteklemek ister diyebilirsiniz, ama bunun temel farkı şudur; yıllarca devlet tarafından destek görmeyen "gerçek halk" devleti yönetmeye muktedir olduğunda o kaynakların kendilerine aktarılmasını ister. AKP'de bundan ayrı bir parti değildir. Partinin çok güçlü bir yapılanması vardır ve kendilerine oy veren insanlara devlette iş, nakit yardımı, erzak yardımı gibi şeyler yaparlar. Chavez gibi liderler ise ülkelerinin kaynaklarını bu kitlelere harcamıştır. Hammaddesi ve Türkiye gibi sermayesi olmayan küçük doğu avrupa ülkeleri ise AB fonlarını bu iş için kullanmıştır (Müller, 2017).

Popülistler anayasaya ve mekanizmalarına düşmandır. Örneğin Akp Türkiye'nin belki de en önemli kurumlarından biri olarak Danıştay ve Sayıştay gibi kurumlara oldukça olumsuz yaklaşır. Örneğin Erdoğan'ın "ben anayasayı tanımıyorum" diye bir demeci vardır. Bu sözler sadece göz önüne çıkanlardır. Bu tarz siyasetçiler güç buldukları ilk anda kendilerini engelleme ihtimali olan bütün denge ve kontrol mekanizmalarına müdahale eder. Bunu da kendilerinin halkın doğrudan temsilcisi olduğu iddiasına dayanarak yaparlar.

Popülistler ilk fırsatta yeni bir anayasa yapmak isteyeceklerdir. Ancak bu yapmak isteyecekleri anayasa tamamen kendi çıkarlarına uygun olarak tasarlanır ve muhalefet göz ardı edilir. Gücü ele geçirmiş olan gerçek halkın iradesi kimse karışmamalıdır. Bu anayasa yapım sürecinde muhalefet hiçbir şey sorulmaz ve onların onayı alınmaz. Bundan da şöyle bir çıkarım yapmak mümkündür; popülistler iktidardan düşmüş olsalar bile yaptıkları anayasa yeni gelenlere yük olacaktır (Müller, 2017).

Venezuela, Ekvador ve Bolivya gibi Latin Amerika ülkelerinde popülistler gücü ele geçirdikten sonra yaptıkları yasalar sayesinde güçlerini koruyabilmişlerdir. Yasalar halk iradesinin de onayından geçtikten sonra uygulanabilir olmuştur (Müller, 2017).

Yeni anayasalar, eski makam sahiplerini değiştirmeyi meşrulaştırdıklarından, popülistlerin “devleti işgal etme” projesinin gerçekleşmesine yardımcı olmuşlardır (Landau, 2013).

Buradan şunu çıkarmak mümkündür ki, popülistler gücü ele geçirdikten sonra gücü kaybetmek istemezler. Muhtemeldir ki yargılanacaklarından korkarlar. Yaptıkları anayasalar sayesinde devleti kendilerine göre oluşturdukları için popülist olmayanların gücünü sınırlamak isterler. Tüm bunların sonunda anayasa anlamını kaybeder ve iktidarı ele geçirmek için kullanılacak bir araca dönüşür (Müller, 2017).

Sivil Toplumun Sistemik Olarak Bastırılması

İktidarı ele geçiren popülistler kendilerini eleştiren sivil toplum örgütlerine de müsamaha göstermezler. Sivil toplumun baskı altına alınması sadece popülistlere özgü değildir. Ancak popülistlerin sivil toplumdaki gelen itirazlara müsamaha göstermeme sebebi daha çok ahlakidir. Kendilerini her konuda tertemiz gören popülistler, sivil toplum örgütlerinin “siz masum değilsiniz” eleştirilerini çok ciddiye alır. Bunun temel sebebi de popülistlerin kendilerini iyi olarak görmeleridir. İyi ve haklı olanların yanlış olmayacağına dair inançları nedeniyle sivil toplum örgütlerine adeta savaş açarlar. Bu örgütlere karşı akla uygun, makul eleştiriler getirmek yerine daha çok duygulara hitap eden ve akla uygun olmayan karşılıklar verirler.

Polonya’da, Macaristan’da, Brezilya’da ve Türkiye gibi ülkelerde iktidarı ele geçiren popülistler kendilerini sivil toplum örgütlerine karşı bir kanıtlama ihtiyacı güderler. Kendi kutsal amaçlarına doğrudan saldıran sivil toplum örgütlerini de gayri milli ilan ederler. Pek çok ülkede sabittir bu. Örneğin Almanya’dan fon alıp Türkiye’de bağımsız gazetecilik için çalışma yapan gazeteciler bir anda “etki ajanı” ilan edilirler. Bazen çok ileri gidip “ya sev ya da terk et” gibi aşırı sağ söylemlerde bulunurlar. Popülistlerin kapsayıcılığı kendilerinden olmayanları görene kadardır. Popülistler adeta bir kabile gibi homojen hareket ederler.

Demokrasi Neden Kaybetti?

Demokrasi ile popülizm arasındaki en temel fark çoğulculuktur. Demokrasi, kitlelerin mutlak hakimiyetini savunmaz. Popülizm ise bir “kazanan her şeyi alır” oyunudur. Yani daha çok kafaya sahip olan grubun bütün bir ülkeyi yönetmesi beklenir. Popülistler kendilerini her konuda haklı gördüğü için, her konuda da muktedir olduğunu düşünür (Liddiard, 2019).

Demokrasi yapısı itibarıyla geçişken ve daha görecelidir. Bugün demokrasinin kökenini Antik Yunan’a bağlasak da oradaki demokrasi ile bugün yaşadığımız demokrasi aynı değildir. Binlerce yıllık bu süreçte oldukça büyük değişimler olmuştur. Bu açıdan demokrasi tartışma kültürünü içine alır ve kapsayıcı olmaya çalışır. Popülizm dendiğinde ise daha bütüncül bir

yapıdan söz etmek mümkündür. Değişime kapalı, karşıt görüşleri ezmeyi doğru bulan oldukça sıkıntılı bir görüştür. Popülistler gerektiğinde kendi halkını dahi ezmeye hak görebilir. Venezuela lideri Maduro 2015 yılında bir market zincirine “halka karşı kampanya yürüttüğü için” el koymuştur (BBC, 2015).

Demokrasi daha çok bir sayı oyunudur. Yukarıda bahsettiğimiz “kafaya sahip olma” eleştirisini burada demokrasi için de yapmak mümkündür. En ideal demokrasilerde bile iki birden üstündür. Ülkelerin geliştirdiği kurumsal yapılar denge ve kontrol işlevlerini yerine getirmeye çalışıyor olsa bile halk bir şeyi istediği zaman yapar. Örneğin Brexit süreci oldukça sancılı bir süreçtir. Halk önce Brexit yönünde oy vermiş, bu bir toplumsal infiale yol açmış, çeşitli sivil toplum kuruluşları eylemler yapmış hatta devletin televizyonu olan BBC dahi konuya dahil olmuştur. Bu karmaşık sürecin sonucunda bir türlü parlamentodan geçmeyen karar erken seçime neden olmuştur. Bunun sonucunda da Halk tekrar Brexit yönünde oy kullanmıştır ve kendileri gibi düşünceğini beyan eden vekilleri seçmişlerdir. Demokrasilerde günün sonunda milletin dediği olur. Popülizm ise bir tür “geist” adını verebileceğimiz bir ruhtan yola çıkar. Kendini her şeyi yapma konusunda haklı bulur. Kanıtlara dayanan fikirler belirtilmez, tartışmalar sevilmez. “Halk” istediği için halkın istediği olur.

Bu yüzden demokrasi, halkın kurumsal dolayım olmadan görünür olamayacağını savunur ve parlamentodaki çoğunluğun bile halk olmadığını ve halk adına konuşamayacağını iddia eder, popülizm ise tam karşıtıdır (Müller, 2017).

Alman Nasyonal Sosyalizmi ve İtalyan Faşizmi'nin de popülist olarak tanımlamak mümkündür. Bu iki ideoloji popülizmin yanı sıra ırkçılığı ve şiddetin yüceltilmesini de kapsar. Bu nedenle dünya büyük bir felakete sürüklenmiştir. Bu dönem için çağı da iyi okumak gerekir. Tarihte belki de hiç olmadığı kadar totaliter bir dönemdir. Bu düzenin korkunç yıkımını gören felsefeciler, siyasi liderler ve hukukçular ise bu dönemin bir daha yaşanmaması için devleti oluşturan kurumları güçlendirmek istemiştir (Müller, 2017).

Dünyanın üçüncü bir dünya savaşını kaldıracabilecek gücü olmadığı için çeşitli konularda çok önemli adımlar atılmıştır. Örneğin lider kültürlerinin önüne geçmek için zaman sınırlaması gibi kurallar konulmuştur. Siyasetçileri denetleyecek denge ve kontrol mekanizmaları oluşturulmuştur. Seçilmişlere karşı gelebilecek ve sadece devletin bekasını korumaya çalışan kurumlar oluşturulmuştur. Bu süreci iyi anlamak için Fransız Devrimine ve peşi sıra gelen milliyetçilik akımlarını da iyi okumak gerekir. Aslında milletler de tıpkı diğer mitler gibi adeta birer mittir. Bir başka deyişle hayali cemaatlerdir (Anderson, 2020). Bu hayali cemaatler birbirleriyle yoğun bir rekabete girmiş ve bizim canımızı çok yakan bu sürece sürüklemiştir. Bu süreci acı bir şekilde deneyimleyen Avrupalılar da yeni ve daha düzgün bir dünya idealinin peşinde koşmuşlardır. Fransız devrimiyle beraber bütün dünyaya yayılan ulus olma inancı faşizm gibi radikal düşüncelere temel oluşturacak altyapıyı sağlamıştır.

Popülizmin Dayanak Noktaları

Popülizmin dayanak noktaları aşağıda başlıklar halinde açıklanmıştır.

Seçkin düşmanlığı

Popülistler toplumun kaymağını yiyen üst tabakasına doğrudan karşıdır. Adeta sınıfsal bir öfkeleri vardır ancak şöyle bir farkı vardır; popülistler sınıf siyaseti değil kültür siyaseti güder. Bunu Almanca “Kulturkampf” olarak yazılan kültür savaşına benzetmek mümkündür (Belge, 2019).

Bilim Karşıtlığı

Popülistler bilime çıkarları doğrusunda bakar. Eğer çıkarlarına uyuyorsa bilimin arkasında olurlar, eğer çıkarlarına karşı geliyorsa bilimin karşısında dururlar. Temelde bilimsel metodu uygulamazlar. Örneğin Donald Trump bir tweetinde Küresel Isınmanın Çin tarafından batı dünyasının üretim rekabetini kırabilmek için icat edildiğini söylemiştir (Eufactcheck, 2020).

Komploculuk

Popülistler komplocudur. Özellikle internetin ücra köşelerindeki mikro bloglarda yaşayan bu komplocular dünyayı kertenkelelerin yönettiğine, uçaklardan atılan gazlar yüzünden kısır kaldıklarına dair akla hayale uymayan komplo teorileri üretilir. Bunların çok büyük bir kısmı internet sayesinde dolaşıma girmiştir ve okunabilir haldedir. Trump seçmenleri QAnon gibi akla hayale uymayan komplo teorilerini sahiplenirler (Roose, 2021).

Kimdir Bu İnsanlar?

Toplumun görece eğitimsiz ve dışlanmış kesimi bu olaya daha yatkındır. Bu kesim tvlerde ve gazetelerde pek önemsenmeyen ve seçkinlerin dikkatini çekemeyen kişilerdir. Görüşleri dinlenmemiş insanlardır. Bu insanların temel amacı da bu eksikliklerini çeşitli şekillerde gidermektir. Görüşlerine değer verilmesini isterler (McGann, 2016).

“Seçkinlere güvenin neredeyse sıfırlandığı, sistemin kuramlarının ve kurallarının altta kalanları korumadığına inanılan, gelecek korkusunun ve mağduriyet duygusunun had safhada olduğu bir ortamda bilimsel verilerin, doğruların, niyetlerin pek hükmü yok gibi. Bir önceki yönetimin, örneğin sağlık sigortası kanunundan en çok yararlananların bile oylarını Trump’a vermesi, insanların hayatlarını etkileyen en temel konularda bile doğru bilgi edinmemelerinin bir sonucu olarak görülebilir. Trump’ın arkasındaki güçler de toplumdaki güven eksikliğinden ve kuramlara, seçkinlere yabancılaşmadan yararlanarak, kendi siyasi çıkarları doğrultusunda kara propaganda yapıp, gerçekleri çarpıtabiliyorlar (Güvenç & Özel 2021).

Trump’ın söylediği şeyler çoğunlukla yalandan oluşuyor. Bu araştırmaya göre 2021 yılında Trump’ın söylediği 943 şeyden sadece 35i doğru (Politifact, 2021).

Nasıl oluyor da insanlar bunca yalana inanıyor? Cevap aslında inanmak istiyorlar. Hakikatin önemsizleşmesi tam olarak bu noktada devreye giren bir kavram. Hakikatin önemsizleşmesi çağında hakikatlerin artık pek bir önemi yok. Duygulara ve önyargılara hitap eden fikirler daha çabuk destek görüyor. İnsanlar kendileri gibi düşünen insanlarla birlikte olmak istiyor. Trump onlardan biri gibi ve bu insanların hoşuna gidiyor (McGann, 2016).

Güçlü demokrasiler hakikatin önemsizleşmesi ile mücadele edebilir ama türkiye gibi ülkeler için büyük bir tehlike oluşturur (Economist, 2016).

Popülist Siyaset Bağlamında AKP

İktidarının güçlü yıllarında artık devlet bürokrasisi tarafından durdurulamayan AKP muhtemelen ifade özgürlüğünü sınırlamak ve sivil toplum örgütlerinin nefesini kesebilmek için “güvenli internet” adında bir yasa hazırlıyor ve internetin kullanımında çok ciddi sınırlamalar geliyor. Bu olaya bugünden baktığımız zaman bu yasanın tamamen bir fişleme aracı olarak kullanıldığını söylemek mümkündür (Web Arşiv, BTK kararı, 2011).

Bu araştırmaya göre Akp'nin gücü ele geçirdikten sonra hangi web sitelerini hangi nedenlerle sansüre uğrattıkları yazmaktadır (BBC News, 2020). Buradan görülmektedir ki bu kanunun peşi sıra yapılan pek çok yasağın temel amacı sosyal hayata müdahale etmektir. Popülistler sivil toplumu baskı altında tutmak ister.

Akp'nin TÜSİAD'a yaptığı "Taraf olmayan bertaraf olur" söylemi de popülist bir söylem olarak değerlendirilebilir (T24, 2010). Popülistler kendilerine karşı gelebilecek herkesi sindirmek isterler.

Erdoğan'ın "Bunlar monşer, monşerlerin bu tür şeylerle işi olmaz. Biz hizmetkarız" olarak aktarabileceğimiz söylemi ise tüm bu popülizm konusunun temelinde yatan seçkin düşmanlığını işaret eder. Erdoğan Monşer yakıştırması yaptığı seçkinleri böyle aşağılar. Arka planda hep bir ezilmiş olma iddiası vardır (Sözcü Gazetesi, 2014).

Erdoğan'ın "iki ayyaşın yaptığı muteber oluyor da" diye devam eden oldukça çirkin sözleri de bu ülkenin kurucu liderlerine doğrudan atılmış bir söylemdir. Aslında iftira da denebilir ama kişilerin "ayyaş" olmasıyla yasa yapıcılığı arasında makul bir korelasyon yoktur. Bu olayın hemen ertesinde çok ciddi bir tepki geldiği için Hüseyin Çelik "yanlış anlaşıldı" minvalinde bir açıklama yapmıştır. Erdoğan yasa yapıcıları ahlaksızlık olarak gördüğü ayyaşlıkla tanımlamıştır. Bu sayede bu kişilerin itibarını toplum gözünde düşürmek ister (Milliyet Gazetesi, 2013)

Akp'nin gücünün zirve noktalarından biri olan Ergenekon Davası dönemi de oldukça ilginçtir. Ülkenin bütün kurumlarına "bir şekilde nüfuz eden" Fethullahçı Terör Örgütü yalan delillere, hiçbir makul sebep olmadan darbe yapacağı şüphesiyle bir grup asker ve bürokrati insanlık şartlarının çok dışında bir yargılama süreciyle mağdur etmiştir. O dönemde iktidarda olan AKP ise, kendi karşısında gördüğü herkesi Ergenekoncu diyerek toplumdan dışlamaya ve ezmeye çalışmıştır (Cumhuriyet Gazetesi, 2011).

Popülistler asla yenilgiyi kabul etmediği için bugünkü AKP'nin diskuru şudur; Ergenekon süreci hatalı bir süreçtir ve bunu FETÖ yapmıştır. Yine tüm bu süreçten onca arşiv belgesine rağmen tertemiz çıkmayı başaran da AKP'dir (Evrensel, 2016).

Erdoğan'ın "Batı bizi kıskanıyor" söylemi de popülist bir söylemdir (Cumhuriyet Gazetesi, 2021) Bu iddiaya göre Avrupa'da ve Amerika'da benzin bulunamıyor, temel tüketim malzemelerine ise ulaşım imkansızdır. Küresel bir dünyada yaşadığımız ve saniyeler içerisinde bilgi edinebildiğimiz için bugün şunu söyleyebiliyoruz ki, bu söylem külliye yalandır. Böyle bir şeyin söylenebilmesi bile yeterince abestir.

Türkiye'nin geçirdiği başkanlık sistemi süreci de istikrar adına yapılmıştır. Erdoğan bunu ülkedeki dış ve iç düşmanlara karşı olarak yapmıştır. Türkiye her nedense durmadan iç ve dış düşmanlara karşı sürekli savaş halindedir (İletişim Başkanlığı, 2019).

Türk televizyon tarihin belki de en utanç verici anı olan "Kabataş yalanı" da bir AKP icadıdır. Gezi parkı eylemleri esnasında bir başörtülü kadının akla hayale gelmeyecek eziyetlere maruz kaldığı ülkenin tüm ulusal kanallarında bas bas anlatılmıştır. O görüntülerin ise hemen sonra gösterileceği günlerin üzerinden yaklaşık 8 yıl geçmiştir. Popülistlerin yüzü asla kızarmaz, asla utanmazlar, asla özür dilemezler (T24, 2021).

Popülistler aynı zamanda azınlık karşıtı söylemleri benimserler. Örneğin Erdoğan'ın "Afedersiniz Ermeni" söylemi de buna örnektir. Kendisine "Ermeni" denerek hakaret edildiğinden bahseder (T24, 2014).

Yeni medya algoritmaları kullanıcıları dijital olarak takip altına alır. Bu algoritmalar etkileşim bazlı çalıştığı için kullanıcıların sistemde daha fazla kalabilmesi için daha çok seveceği içerikleri göstermeye meyillidir. Bu duruma literatürde "filtre balonu" denir. Filtre Balonu terimi, 2011 yılında Eli Parisier tarafından üretilmiştir(Parisier, 2011) Bu da karşı tarafın asla dinlememek anlamına gelir. Eğer kitleler daha makul çizgiler yerine radikal çizgilere kayarsa orta noktada buluşmak zorlaşır(Shmeleva, 2019).

22 Kasım 2021 tarihi itibarıyla Twitter'da Trending Topic listesine giren yani en çok atıf yapılan başlıklardan biri olmuştur. Bu söylemi incelemek gerekirse, AKP'li Başkan Erdoğan'ın ülkenin kötü giden durumunu ekonomik bir kurtuluş savaşına benzettiğini söylemek mümkündür. Kurtuluş savaşı örneği verilerek, Türk tarihinin en büyük mitlerinden biri haline gelen döneme atıf yapılarak halk tabanına seslenilmek istenmiştir. Söylemin aslında hiçbir rasyonel temeli yoktur. Bugün faiz lobisi, dış güçler, iç düşmanlar gibi yaratılan sahte hedeflerin hayaletlerden pek bir farkı yoktur. Erdoğan ekonomiyi yönetmeyi beceremediği için böyle popülist bir söylemle kendini temize çekmek istemektedir. Yaratılan bu dış güçler hikayesini bostan korkuluğu safatasına benzetmek mümkündür(Tindale, 2007).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmaların ışığında şunları söyleyebiliriz. Hakikat tarihte belki de ilk defa önemsiz hale gelmiştir. Yalan ve manipülasyon tarihin her döneminde olan bir şeydi. Ancak hakikatin önemsizleşmesi çağı olarak tanımlayabileceğimiz bu dönemi önemli yapan şey hakikatin artık umursanması gereken bir şey olmadığıdır. İnsanlar inanmak istedikleri şeyleri inanmaktadır.

Modernizmin yerini Post Modernizme bırakması ve aydınlanmacı düşünce anlayışının iflas etmesi, buna bağlı olarak kurumlara olan güvenin azalması, küreselleşme ile beraber ortaya çıkan prekarya sınıfının güven arayışı gibi nedenlerden ötürü demokrasiye olan inanç azalmaktadır. Hor görülmüş, öteki olarak tanımlanmış, tv ve gazetelerde söz hakkı dahi alamamış kitleler popülist liderlerin etkileyciliği altında birbirlerine kenetlenmiştir.

AKP de tıpkı diğer popülist partiler gibi yukarıda bahsettiğimiz kitlelerden güç alır. Erdoğan da tıpkı Donald Trump gibi popülist bir liderdir. Yaşadıkları ülkeler ve içinde buldukları şartlar farklı olduğu için birtakım farklılıklar ve benzerliklere sahiptirler. Örneğin Erdoğan ve Trump da ezilmiş kitleleri arkasına alsın da Trump zengin aile çocuğudur., Erdoğan ise deyim yerindeyse "halkın adamıdır".

Trump fenomenini anlayabilmek için hakikatin önemsizleşmesi(post-truth) kavramını iyi anlamak gerekir. Trump gibi liderlerin ortaya çıkabilmesinin temel sebebi içinde bulunduğumuz Post-Truth durumdur. Bu post-truth durumun da en temel dayanak noktalarından biri popülizmdir.

Bu açıdan bakarak hakikatin önemsizleşmesi siyasetini hayatımıza giren yeni bir fenomen olarak görmek doğrudur. Hakikat tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar şeffaf ve göreceli hale gelmiştir. Popülizm eskiden de olan bir şeydi ancak günümüz şartlarında hiç olmadığı kadar güçlendi. Bunun en temel sebeplerinden biri de Hakikatin Önemsizleşmesi Dönemidir.

KAYNAKLAR

- Anderson, B. (2020) Hayali cemaatler: Milliyetçiliğin kökenleri ve yayılması. Yenilenmiş Basım. İstanbul: Metis Yayıncılık
- Alpay, Y. (2017). *Yalanın siyaseti: yalanın meşrulaştırılması, hakikatin önemsizleşmesi ve hileli akıl yürütme teknikleri* 1. Baskı. İstanbul: Destek Yayınları.
- Baudrillard, J. (2018). *Simülakrlar ve simülasyon* 12. Baskı. Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Campbell, J. (2019). *Kahramanın sonsuz yolculuğu* 4. Baskı. İstanbul: İthaki Yayınları.
- David M. J. Lazer. (2018) *The Science of Fake News*, Science
- Keyes, R. (2017). *Hakikat sonrası çağ: Günümüz dünyasında yalancılık ve aldatma* 1. Baskı. İzmir: Deli Dolu Yayınevi.
- Landau, D. (2013) *Abusive Constitutionalism*, 47 U.C. Davis L. Rev. 189
- Liddiard, P. (2019) *Is populism really a problem for democracy?* History and Public Policy Program: Wilson Center.
- McGann, J. G. (2016). *Why donald trump won the election and does it mean the end to think tanks and policy advice as we know it?* Retrieved from https://repository.upenn.edu/ttccsp_papers/6
- Müller, J.-W. (2017). *Popülizm nedir?* 1. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Parisier, E. (2011) *The filter bubble: What the internet is hiding from you*. London. Penguin Books.
- Soest, C. Grauvogel, J. (2015) *How do non-democratic regimes claim legitimacy? Comparative insights from post-soviet countries*. German Institute of Global and Area Studies (GIGA).
- Tesich, S. (1992). *A Government of lies*. Nation.
- Tindale, C. W. (2007). *Fallacies and argument appraisal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yla-Anttila, T. (2018) *Populist knowledge: 'Post-truth' repertoires of contesting epistemic authorities*. European Journal of Cultural and Political Sociology. <https://eufactcheck.eu/factcheck/false-the-concept-of-global-warming-was-created-by-and-for-the-chinese-in-order-to-make-us-manufacturing-non-competitive/> Erişim tarihi: 20.12.2021
- <https://foreignpolicy.com/2021/01/27/saudi-arabia-us-influence-machine-lobbying-khashoggi/> Marcus Baram. Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://panorama.khas.edu.tr/dosya-gercekustu-gercekdisi-gercek-asiri-190> Serhat Güvenç, Soli Özel. Erişim Tarihi 20.12.2021
- <https://t24.com.tr/haber/yeni-akit-sekiz-yil-sonra-kabatas-yalani-ni-kabul-etti,968742> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://web.archive.org/web/20110516102505/http://www.tk.gov.tr/duzenlemeler/Hukuki/kurulkararlari/2011/2011%20DK-10-91sss.pdf> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kim-akpye-karsi-cikiyorsa-ergenekoncu-oldu-227442> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/erdogandan-bati-bizi-kiskaniyor-aciklamasi-1875457> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.economist.com/leaders/2016/09/10/art-of-the-lie> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.milliyet.com.tr/siyaset/iki-ayyas-sozune-o-aciklik-getirdi-1715794> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.nytimes.com/article/what-is-qanon.html> Kevin Roose. Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.politifact.com/personalities/donald-trump/> Erişim Tarihi: 20.12.2021

- <https://www.sozcu.com.tr/2014/genel/erdogan-bunlar-monser-550060/> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://t24.com.tr/konular/affedersiniz-ermeni-tartismasi,42> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://medium.com/social-media-writings/how-living-in-a-filter-bubble-fuels-political-polarisation-bcbfbcf4b55> Rina Shmeleva. Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-ulkemizin-gucunun-istikrar-ve-guven-ortaminin-surmesinden-gectigini-biliyoruz> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://t24.com.tr/haber/taaraf-olmayan-bertaraf-olmasin,92136> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.evrensel.net/haber/300877/feto-once-cemaat-2013ten-sonra-teror-orgutu> Erişim Tarihi 20.12.2021
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-53259839> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://birikimdergisi.com/haftalik/9733/kultur-savasi> Murat Belge. Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://blogs.lse.ac.uk/europpblog/2020/08/24/rethinking-immigration-as-an-issue-in-the-european-union-and-its-consequences-for-government-accountability/> Andrea Fumarola. Erişim Tarihi: 20.12.2021
- <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-31178692> Erişim Tarihi: 20.12.2021.
- <https://www.dw.com/tr/almanyadan-%C3%A7arp%C4%B1c%C4%B1-t%C3%BCrkiye-raporu-kurumlar-felce-u%C4%9Frat%C4%B1ld%C4%B1/a-57127795> Erişim Tarihi: 20.12.2021
- www.languages.oup.com/word-of-the-year/2016/ Erişim tarihi: 20.12.2021
- www.theguardian.com/politics/2016/may/21/vote-leave-prejudice-turkey-eu-security-threat Erişim tarihi: 20.12.2021
- www.theguardian.com/politics/2016/may/21/vote-leave-prejudice-turkey-eu-security-threat Daniel Boffey&Toby Helm. Erişim tari

EXTENDED ABSTRACT

Post-truth is defined as the weighting of personal feelings and interests of the masses in the face of an objective truth, the trivialization of objective truths and thus influencing the public opinion. This concept, which was used extensively in the media in 2016 with the US presidential election and the UK's separation from the European Union, was chosen as the word of the year by the Oxford dictionary. The trivialization of the truth is the disregard of the disappearance of the correspondence between the truth and the judgments about it. Truth has no meaning anymore. The truth is nobody cares.

Telling lies and believing those lies isn't the first time it's happened today. Politicians always lied and often didn't pay the price. Things like the Brexit process and the election of Trump in the 2016 US election are not due to the trivialization of truth. These things can happen because the truth becomes unimportant. That is, these events are not causes, but effects. The trivialization of truth can now be seen in all areas of life. The reasons for this; neo-liberal world order, cognitive dissonances, post-modernism, new media order. On the basis of the politics of trivialization of truth lies a concept such as populism. So what is this populism? Why is it dangerous for democracy? Are we talking about a radical current of ideas that wants to abolish democracy altogether? No, on the contrary, populism is basically a corrupt form of democracy that "requests the administration to be left to the people" in order to realize the high ideals of democracy. In other words, the danger comes from politicians who speak the language of democratic values from within the democratic world.

Another motivation of the populists is that they see themselves as the real people. It draws its strength not from the truth, but from the crowds. Populism is not inclusive, but exclusionary, as the masses imagine it to be. Populists seek votes to protect the "real people" who have been victimized by the elite. After being elected, they continue this victim narrative. Since the populists pursue an exclusionary policy, they interpret the political process as a war and attack the other side. The important thing is to take power. Contrary to popular belief, it is not pluralist, but majoritarian. One consequence of the concept we call populist politics is the disappearance of social common sense. As a result, polarization increases. Because populists who seize power see themselves as morally capable of doing anything, they follow three basic paths: 1) takeover of the state, 2) privileged law, 3) systematic suppression of civil society.

Once the populists have seized power, they try to colonize or occupy the state. They do this in order to abolish the "established order" on the assumption that they are "elected by the people". Populists are hostile to the constitution and its mechanisms. When populists find power, they interfere with all balance and control mechanisms that are likely to hinder them. They do this on the basis of the claim that they are the direct representatives of the people. They want to make the law suitable for them. Populists who have seized power do not tolerate non-governmental organizations that criticize them. Civil society is suppressed. The reason why populists do not tolerate objections from civil society is more moral. Populists, who see themselves as immaculate in every matter, take the criticisms of non-governmental organizations that "you are not innocent" very seriously. The main reason for this is that populists see themselves as good.

The main difference between democracy and populism is pluralism. Democracy does not advocate the absolute domination of the masses. Populism, on the other hand, is a "winner takes all" game. That is, the group with more heads is expected to rule an entire country. Populists are directly against the skimming upper strata of society. They almost have a class anger, but there is one difference; Populists pursue cultural politics, not class politics. Populists look at science in their own interests. If it suits their interests, they stand behind science, if it goes against their interests, they stand against science. Basically, they do not apply the scientific method. Populists are conspirators. These conspirators, especially living in micro-blogs in remote corners of the internet, produce conspiracy theories that lizards rule the world, and that they are barren because of the gases thrown from planes.

The relatively uneducated and excluded segment of the society is more prone to this phenomenon. This segment is the people who are not paid much attention in TV and newspapers and cannot attract the attention of the elite. They are people whose opinions are not heard. The main purpose of these people is to eliminate these deficiencies in various ways. They want their opinions to be valued. If we read all these definitions through the Justice and Development Party, it is possible to see that the AKP is a party that supports populist discourses and receives support from the masses in this direction.

In the light of these studies, we can say the following. Truth has become unimportant, perhaps for the first time in history. Lying and manipulation was something that happened in every period of history. However, what makes this period, which we can define as the era of trivialization of truth, important is that truth is no longer something to care about. People believe what they want to believe. The belief in democracy is decreasing due to reasons such as the fact that Modernism has given its place to Post-Modernism and the understanding of enlightened thought has gone bankrupt, the resulting loss of trust in institutions, and the search for trust of the precariat class that emerged with globalization. The masses, who were

despised, defined as the other, and could not even have a voice in TV and newspapers, came together behind the impressiveness of the populist leaders. The AKP, like other populist parties, gets strength from the masses that we mentioned above. Erdogan is a populist leader just like Donald Trump. Since the countries they live in and the conditions they live in are different, they have some differences and similarities. For example, even though Erdogan and Trump are backed by the oppressed masses, Trump is the son of a rich family. Erdogan is a 'man of the people', as the phrase goes.

In order to understand the Trump phenomenon, it is necessary to understand the concept of the trivialization of truth (post-truth) well. The main reason why leaders like Trump can emerge is the Post-Truth situation we are in. One of the main basic foundation of this post-truth situation is populism. By considering from this point of view, it is correct to see the politics of trivialization of truth as a new phenomenon that has entered our lives. Truth has become more transparent and relative than at any other time in history. Populism was a thing in the past, but it is stronger than ever in recent conditions. One of the main reasons for this is the Era of Trivialization of Truth.